

Zeitschrift: Schwyzerlüt : Zyttschrift für üsi schwyzerische Mundarte
Band: 21 (1959-1960)
Heft: 1

Artikel: E Glogge schwygt
Autor: Künzi, Heinz
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-187962>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 31.03.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Es schwärs Härzlyde het sech afa chündte. Und we me jitz das Läben überluegt, so isch's, wie wenn sech Ernst Balzlis Läbeskreis vo da a no gschwind hätt müesse runde und schliesse. Er isch zrüg i d'Schuelstube und het neu Sunne gfunde. Er isch ou zrüg i sy Heimatmeind Bollige, won er härcho isch. Im letschte Huustage het ne sys Lyde zwunge, der Lehrerbruef ändgültig a Nagel z'hänke. Umso meh het er jitz mit syr Familie chönne läbe, mit der Fischeruete an es stills Eggeli chönne verschwinde.

Trotz allem isch er gäng no äng mit der Schuel verbunde blibe, het hie und dert i de Schuelstube zu Stadt und Land vorgläse und mängs Gsicht la uf-lüüchte, het sech als Gründigsmiitglied und Zentralpresidänt vo der Schwyzerische Bewegig «Schule und Elternhaus» mit aller Higab derfür ygsetzt, üser Juget Steine us em Wäg z'ruume.

Und no öppis isch ihm glunge: sys letschte Wärk z'vollände. Vor rund zwene Monet isch es erschine, ds Buech: «Nach Jahr und Tag», wo wieder i d'Schuelstube, gwüssermasse a Afang vo sym schriftstellerische Schaffe zrügfüehrt.

Ou das es letschts Chöttiglied. — Wie mängs hätte mer so gärn no gseh wärde und dankbar, als die Beschänkte, entgäegno. Statt däm isch zur bittere Wahrheit worden, was der Dichter Ernst Balzli sälber i Wort gfasset het:

«Gäll, jitz isch er Meischer worde,
dä wo mäiht jahrus und y . . .
Was mer nie hei wölle gloube:
z'letscht isch är der stercher gsy!»

Paul Eggenberg

E Glogge schwygt

Im volle, bärnische Gloggeglüt fählt e töife, gwichtige Ton. Es klingt uf ds Mal chly läär, es schärbelet fasch. Em Ernst Balzli sy Stimm isch nümmer derby, der Akkord isch nümme ganz. Sit zwöiedrissg Jahre

het sys Wäse em bärnische Schrifttum Farb u Gestalt gschänkt gha — jetz isch's us, und d'Lücke, gloube-n-i, dörft sech für längerer Zyt nümme ganz schliesse.

Wo mer der Ernst Balzli am sächste Jänner uf em Friedhof näbem alte Bolliger-Chilchli zur letschte Ruch gleit hei, het me näb de Verwandte, Fründe und Kollege no mängen gseh dastah, wo im kulturelle Läbe vom Bernbiet und vom Schwyzerland öppis z'bedüte het, und mi het du i dem Ougeblick erscht rächt gseh, dass mit em Verstorbnen sälber eine vo de Wägste und Beste us dem Kreis use isch grisse gsi. Und dinne sy vo der Chanzle-n-oben-n-abe viel träfi und gueti Wort gfallt. Im Name vo der Gmein, vo der Schuel, vo de Schriftsteller-Kollege und vo mängen bekannte und wichtige Institution isch Dank und Anerchennig gspändet worde — mi het gmerkt: Ds Läbe vo dem Schulmeister, Dichter und Volksma isch voll und rych gsi.

Im Bolliger-Chilchli het sech o der Läbeskreis zume-ne Ganze g'rundet. Z'Bollige isch Ernst Balzli siebenefüßg Jahr fruecher uf d'Wält cho gsi, ga Bollige het er nach e me tätige, innerlech bewegte Läbe heigfunde gha. Uf sim schöne Sitz ob der «Stärne»-Hostert het er syni letschte Jahr verbracht, und i weiss, dass er denn mängisch syni Schritte i dä Viertel überglänkt het, wo-n-er syner Buebejahr i eifache Verhältnisse verbracht gha het. Denn isch alben-öppis wie-n-es ungläubigs Stuune über ihn cho, und er het dankbar anerchennt, dass ihm der Herrgott dür ds ganze Läben-us e guete und gnädige Hälfen isch gsi. Fryli — öppis muess me säge: Der Ernst Balzli het d'Gabe, wo-n-er gschänkt het übercho gha, gwusst az'wände. Er het sys Talänt mit Flyss verwaltet, und es het für ihn und für us alli ryche Zins treit. E länge, länge Reihe vo Buechere mit Erzählige, Gschichte, Romane, Theaterstück und schöne Värse us syr Fädere berycheret hüt ds schwyzerische, schriftstellerische Gesamtwärch — alls i allem wird em bim Überluege klar, dass e söttigi Leistig näb grosse

Geistesgabe ou en ysig Wille, e gwaltigi Arbeitschraft verlangt. Ma sy, 's isch ou es Gymeli Ehrgyz — gesunde, männleche-n-Ehrgyz im beste Sinn, meine-n-i — im Spiel gsi. Vielleicht het er der Umwält wölle zeige, was en arme Bueb verma, wenn er i d'Stricke liegt. Syg's wie's wöll, er het is's zeigt — und er het is Guets und Blybends gschänkt.

1927 isch sys erste, schmale Bändli mit schriftdüt-sche Värse unter em Name «In der Dämmerung» usecho, und drufabe het der Quell nümme ufghört rünne und risle. Dänket a d'«Jahrringe» und a d'«Chuchichrütli», für bi syr gmüetvolle Lyrik z'blibe; dänket a d'«Gschichte us Herreried», wo eigetlech d'Ärn vo den erste Graferieder Schuelmeisterjahr darstelle, vergäset ou die schöne-n-Erzählig nid, wo unter de Sammelnäme «Von Blondzöpfen und Krausköpfen» und «Meine Buben» zämegefasset sy! Kennet der sys ryfe, abklärte Spätwärsch, der «Ähri-läset»? Heit der sys letschte Buech «Nach Jahr und Tag» gläse? Es isch soz'säges sys Vermächtnis. Er het sech's i sym letschte Läbesjahr i de guete Stunden-abg'runge, nachdäm er färn mit schwärem Härze z'Ostermundige-n-äne (ou i der Bolligegmein) der Lehrerbruef het a Nagel ghänkt gha. Und er het's dörfe z'Änd führe, und i weiss, wie-n-er -sech gfreut het, wo's Anklang gfunde und mit paar anderne zäme uf der Wiehnachtsbüecherverchoufsliste a der Spitz i gstande-n-isch.

Uf wie vielne Dorfbühnine sy ächt syner Stück uf-geführte worde? Wie mänge Mönchs het ächt a denc Freud gha? Heit der se-n-ou scho gseh, der «Schatte», d'«Beresina», «Zwüsche Tür und Angel», d'«Stierenouge», d'«Herbstferie», der «Schärer-Micheli», für nume-n-es paari z'namse?

Zellet zäme!

Isch's nid e rychi Ärn?

Jetzt het der Ernst Balzli d'Fädere-n-abgleit — der Säge-n-isch yta. Ds Härz het nümme wölle. Wär ne bchönnt het, het's gseh cho. Es isch es chranks Härz gsi — und doch es wyts. 's het alls drinn Platz gha,

syni Lüt deheime, d'Fründe, d'Kollege, d'Pflanze und d'Tier, ds ganze Bärnbiet, üsi wyti, schwyzerischi Heimet. Es het für alli und für alls gschlage, es het vo allem gsunge. Es isch mit allem verbunde gsi, drum wird ihm ou, über Tod und Grab wäg, alls dankbar verbunde blybe.

Heinz Künzi

